

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 3. maj 2019

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 686 (MOF alm. del), stillet 22. marts 2019 efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Rasmus Prehn (S).

Spørgsmål nr. 686

”Vil ministeren besvare spørgsmålene i bilagte henvendelse om NCC asfaltfabriks konsekvenser for naboerne og om Brønderslev Kommunes tilsyn med virksomheden?”

Svar

I henvendelsen stilles der en række spørgsmål, der overordnet sætter spørgsmålstegn ved om kommunen, som godkendelses- og tilsynsmyndighed for virksomheden i tilstrækkelig grad varetager borgernes interesser. Jeg vil ikke gå ind i den konkrete sag, men jeg kan ud fra det foreliggende besvare henvendelsens spørgsmål generelt.

I forhold til den konkrete sag skal jeg gøre opmærksom på, at Miljø- og Fødevareklagenævnet har behandlet en række klagepunkter i relation til den konkrete sag og truffet afgørelse herom 14. december 2018, hvortil jeg kan henholde mig (mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/2b06014c-4601-4413-a264-b3533330b8b7).

I klagenævnets afgørelse gøres blandt andet detaljeret rede for kommuneplanforhold og betydningen heraf for områdernes udnyttelse, hvilket besvarer spørgsmålet i henvendelsen om, om anvendelsen af området er i orden. Planloven, der fastsætter bestemmelser om kommunernes planlægning henhører under Erhvervsministeren.

I henvendelsen beskrives forhold omkring en konstateret forurening med stoffet pyren, der er påvist i en vandprøve fra en mose ved virksomheden. Der stilles spørgsmålstegn ved rigtigheden af de vurderinger, der er foretaget af kommunens rådgiver. Dette forureningsfund og de mulige årsager hertil er desuden beskrevet i klagenævnets afgørelse, til hvilken jeg henviser til. Spørgsmålet om støjgener, stammende fra en øget produktion på virksomheden og flytning af støjende aktiviteter er ligeledes behandlet detaljeret af klagenævnet og jeg kan henvise til afgørelsen, der ophæver konkrete støjvilkår og hjemviser disse til fornyet behandling.

I henvendelsen spørges til om det er i overensstemmelse med gældende lovgivning, at urensset spildevand ledes direkte i det lokale åsystem. Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser at:

”Tilledning af spildevand til overflade er reguleret af miljøbeskyttelseslovens § 27:

”Stoffer, der kan forurene vandet, må ikke tilføres vandløb, søer eller havet, ligesom sådanne stoffer ikke må oplægges således, at der er fare for, at vandet forurennes. Der kan dog efter § 28 gives tilladelse til, at spildevand tilføres vandløb, søer eller havet.”

Udledning af spildevand kræver derfor en tilladelse. Efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, er det som hovedregel kommunalbestyrelsen, der giver tilladelse til, at spildevand tilføres vandløb, søer eller havet. Meddelelse af tilladelse til udledning af spildevand og vilkårene herfor er en konkret vurdering, der beror på en vurdering af mange forskellige forhold. Det skal herunder sikres, at udledningen ikke er til hinder for, at målsætningen for det vandområde, hvortil der udledes, kan opfyldes, jf. § 8 i bekendtgørelse nr. 1521 af 15. december 2017 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter. For udledninger, der indeholder miljøfremmede stoffer og tungmetaller, finder bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder også anvendelse. Efter denne bekendtgørelses § 1, stk. 2, omfatter det dog ikke almindeligt belastede separate regnvandsudledninger.

Ved meddelelse af tilladelse til udledning bør der som minimum tages hensyn til følgende i forhold til det berørte vandområde:

- BAT (for virksomheder ved udledning af miljøfarlige stoffer)
- Næringsstoffer i spildevandet
- Iltforbrugende processer
- Risiko for forgiftning af biota i det berørte vandområde
- Den hydrauliske belastning af det berørte vandområde ved udledningen
- Gældende miljøkvalitetskrav

Hvorvidt spildevand altid skal renses før udledning, vil således bero på en vurdering af spildevandets karakter og spildevandets potentielle miljøbelastning.”

I henvendelsen stilles spørgsmål ved om kommunen lever op til deres pligt som tilsynsmyndighed, da kommunen ikke har besøgt de naboer, der har klaget over blandt andet støvgener, men kun ført tilsyn på selve virksomheden. Der stilles samtidig spørgsmål til om kommunen har varetaget naboernes tarv i forbindelse med fastsættelse af lugtgrænser og tilsynet med lugtgener, når disse opstår. Jeg har forelagt spørgsmålet om tilsynsforpligtigheden for Miljøstyrelsen, som oplyser at:

”Kommunalbestyrelsens generelle tilsynspligt på miljøområdet er fastlagt i miljøbeskyttelseslovens § 65. Kommunalbestyrelsen har tilsynspligt i forhold til miljøbeskyttelseslovens overholdelse, herunder de regler, der er fastsat med hjemmel i loven. Kommunalbestyrelsen fører desuden tilsyn med, at påbud og forbud efterkommes og vilkår fastsat i forbindelse med godkendelser og tilladelser overholdes.

Miljøbeskyttelsesloven fastsætter ikke nærmere retningslinjer for tilsynsmyndighedens tilrettelæggelse af sit tilsynsarbejde. Dette er op til den enkelte kommunalbestyrelse selv at fastlægge. Tilsynsmyndigheden er således tillagt vide skønsmæssige beføjelser i forbindelse med udøvelsen af tilsynet efter miljøbeskyttelsesloven.

På nogle områder er det præciseret, hvad tilsynsmyndigheden har pligt til at foretage sig. Tilsynsmyndigheden har, jf. miljøbeskyttelseslovens § 68, pligt til at foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Spørgsmålet om hvorvidt forholdet er af underordnet betydning afgøres af tilsynsmyndigheden, jf. lovens § 85.

Selvom miljøbeskyttelsesloven ikke stiller nærmere krav til tilsynets tilrettelæggelse, ligger det som en klar forudsætning for reguleringen, at tilsynsmyndigheden har pligt til at føre et aktivt og opsøgende tilsyn, således at det kan konstateres, om loven og de administrativt fastsatte regler, vilkår fastsat i forbindelse med godkendelser og tilladelser, og påbud/forbud overholdes. Tilsynsmyndigheden har derfor i henhold til miljøbeskyttelsesloven pligt til at foretage nærmere undersøgelser, hvis den modtager klager, som ikke åbenbart er grundløse, eller hvis tilsynsmyndigheden får en konkret begrundet mistanke om ulovlig adfærd.

Hvis tilsynsmyndigheden modtager en klage, som ikke er åbenbart grundløs, er tilsynsmyndigheden således forpligtet til at vurdere, om klagen skaber en konkret, begrundet mistanke om et ulovligt forhold. Indledende skal tilsynsmyndigheden skabe klarhed over det forhold, som der klages over. Det skal ligeledes på et tidligt tidspunkt afklares, om kilden til de ulemper, der har forårsaget klagen, i praksis kan være den virksomhed, der klages over, og om ulemperne er et (vilkårs)reguleret område.

Af det almindelige forvaltningsretlige officialprincip følger det, at tilsynsmyndigheden har pligt til at sørge for, at der er tilstrækkelig fyldestgørende og belyst grundlag til, at myndigheden kan træffe en fuldt forsvarlig og lovlig afgørelse. Tilsynsmyndigheden har derfor som udgangspunkt ansvar for, at de oplysninger, der er nødvendige for at belyse de kriterier, der er relevante for at træffe en afgørelse, herunder om påbud eller forbud, foreligger.”

Herudover har jeg spurgt Miljøstyrelsen om reglerne for lugt og for støvgener, der stammer fra spredning af støv fra diffuse kilder på en virksomhed fx fra et nedknusningsanlæg, som oplyser at:

”Lugt

Lugtgener fra godkendelsespligtige virksomheder reguleres via lugtvilkår i virksomhedens miljøgodkendelse. Lugtvilkår fastsættes på baggrund af retningslinjer i Miljøstyrelsens vejledning nr. 4 1985 om begrænsning af lugtgener fra virksomheder. Hvis en virksomhed er omfattet af standardvilkårsbekendtgørelsen gælder de standardvilkår for lugt, som er fastsat for den pågældende virksomhedstype.

Lugt fra skorstene og afkast reguleres af lugtgrænseværdier, mens diffuse lugtkilder reguleres af krav til indretning og drift. Miljøstyrelsens vejledende lugtgrænseværdier fremgår af lugtvejledningen, mens den kun i begrænset omfang omhandler diffuse lugtkilder. Lugtvejledningen er pt. under revision, og udkast til revideret lugtvejledning, der har et nyt kapitel om diffuse lugtkilder, kan ses på høringsportalen.

Diffus støv

Diffuse støvkilder fra en godkendelsespligtig virksomhed reguleres af krav til indretning og drift. Tilsynsmyndigheden vurderer, om diffuse støvkilder er væsentlige. Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 2001 Luftvejledningen omfatter ikke emissioner fra diffuse kilder og har ikke retningslinjer for, hvordan en diffus støvkilde vurderes som væsentlig. Miljøstyrelsen er pt. i gang med at revidere Luftvejledningen og forventer, at den reviderede vejledning vil blive suppleret med et kapitel om diffuse kilder.”